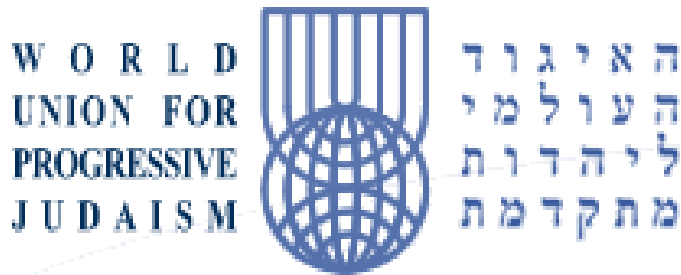

5773

Torah from Around the World

אם אין קמח אין תורה ואם אין תורה אין קמח

*Zonder levensonderhoud is er geen Tora en zonder Tora is er geen levensonderhoud.
(R. Eleazar ben Azarja, Pirké Avot 3:21)*

Sjabbat 15 december 2012 / 2 tewet 5773
Sidra Mikeets, Beresjiet [Genesis] 41:1-44:17
Tanach blz. 84-94
Haftara: Iov 22:1-22
Tanach blz. 1513-1514

Commentaar door rabbijn Stephen Fuchs, oud-president van de World Union for Progressive Judaism

Vertaling: Paula Reisner
[Het Engelse origineel](#)

Toen ik mij voorbereidde op mijn formele beëdiging als president van de World Union for Progressive Judaism bij de tweejaarlijkse bijeenkomst van de URJ [Union for Reform Judaism] werd ik enorm geïnspireerd door de leerstellingen van de sidra van deze week: Mikeets.

Als ik Tora studeer of onderwijs, is de belangrijkste vraag die ik me stel: Waar zijn *wij* in de tekst? Wat kan het verhaal ons leren het goddelijk evenbeeld waarin de Almachtige ons heeft geschapen, beter te vertegenwoordigen.

Mikeets, de tweede van de vier sidrot die ons het epische verhaal van Joseef en zijn broers vertellen, stelt twee van de meest verbazingwekkende omwentelingen in de hele wereldliteratuur te boek.

De opkomst van Joseef, van een slaaf in de gevangenis tot grootvizier van Farao in Egypte is de meest bekende van de twee. Het ene moment zit Joseef in de gevangenis voor een misdaad die hij niet heeft gepleegd. Het volgende moment wordt hij geschoren, geeft men hem schone kleding en brengt men hem naar de Farao om de dromen van de monarch te interpreteren. Maar Joseef deed meer dan interpreteren. Hij greep de gelegenheid aan en bood de Farao advies hoe hij met de economische crisis moest omgaan, die Egypte te wachten stond. Wat een *gotspe!* Wat een moed! Joseef werd bijna onmiddellijk Farao's belangrijkste adviseur en mocht in de een na belangrijkste Egyptische triomfwagen rijden.

Wat een pijlsnelle opkomst uit de laagste diepten tot de hoogste hoogten, maar waar zijn *wij* in de tekst? Hopelijk zien en grijpen we net als Joseef speciale gelegenheden, die zich aan ons voordoen om onze talenten te gebruiken om het leven voor anderen op de een of andere manier te verbeteren.

De tweede omwenteling is minder openlijk dramatisch, maar minstens even opmerkelijk als de opkomst van Joseef van slavenjongen tot hof-Jood. Het betreft Joseefs oudere halfbroer Jehoeda. De les die in deze sidra begint en volgende week zijn climax bereikt, draait om het begrijpen van de vraag waarom wij zijn naam dragen en ons zelf Jehoedim noemen, en niet Naftalieten of Danieten of naar de naam van één van de andere stamhoofden.

Jehoeda, zo zal men zich herinneren, is de broer die verantwoordelijk was voor het verkopen van Joseef als slaaf, waardoor hij zijn vader een onmetelijk verdriet bereidde. De Jehoeda die we in deze sidra tegenkomen is heel anders dan de persoon die jaren eerder zijn broers overtuigde om Joseef als slaaf te verkopen, zijn bijzondere mantel met bloed te besmeuren en deze naar hun vader te brengen, zodat Ja'akov zou geloven dat een wild dier hem aan stukken had gescheurd. Net zoals zijn vader Ja'akov voor hem, was Jehoeda volwassen geworden door de negatieve ervaringen in zijn leven.

In feite onderbreekt de Tora in Beresjiet, hoofdstuk 38, de vloeiende verhaallijn van Joseefs verhaal om een van Jehoeda's persoonsvormende lessen te schilderen. Zijn schoondochter Tamar, een van de meest onderschatte bijbelse heldinnen, leerde hem over integriteit en liet hem op dramatische wijze zien wat de impact van zijn daden was op anderen. Dit incident is maar een van de vele bijbelse voorbeelden van een vrouw die een onmisbare rol speelt in een mannenwereld, waardoor deze wereld zich ontwikkelt tot de mogelijke grootheid waarin het Verbond voorziet. Het strekt Jehoeda tot eer dat hij zijn les goed heeft geleerd.

In onze sidra grijpt de hongersnood in het land heftig om zich heen. Het voedsel van de broers dat zij op hun eerste handelsreis naar de graancentra van Egypte kochten, is op. De vizier van het land, die de broers niet herkenden als hun broer Joseef, had het kristalhelder gemaakt, dat zij alleen meer voedsel zouden kunnen kopen als hun jongste broer Benjamin bij hen zou zijn. Het is Jehoeda, als enige van de broers, die zich realiseert dat er geen keuze is. Ondanks Ja'akovs tegenzin om hem mee te sturen, gaat Benjamin neer naar Egypte. Jehoeda, ooit de aanstichter van een snode misdaad, wordt nu de verantwoordelijke zoon die vastbesloten is zijn familie van de hongersnood te redden. Hij dwingt Ja'akov op kalme en duidelijke wijze de ernst van de situatie in te zien, belooft zijn vader plechtig persoonlijke verantwoordelijkheid voor Benjamin te nemen en roept uit: „Als ik hem niet veilig hier bij u terugbreng, mag u mij dat uw leven lang aanrekenen.” (Beresjiet 43:9)

In de sidra van volgende week zien we dat Jehoeda zo integer is als zijn belofte. Hij is bereid om als slaaf in Egypte te blijven, zodat Benjamin kan terugkeren naar zijn vader!

Dus, waar zijn *wij* in de tekst van sidra Mikeets? Hopelijk zullen wij ernaar streven om in het voetspoor van Joseef en Jehoeda te lopen! Hopelijk zullen we moedig de gelegenheden aangrijpen, die zich aandienen om een positief verschil te maken! Ook is het te hopen dat we zullen leren van onze misstappen, zodat we rechtvaardigere, zorgzamere en compassievollere partners van de Eeuwige worden bij het scheppen van een betere wereld!